

# DACIA

PROPRIETAR: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice "DACIA TRAIANA" Suc. T-șoara

Onor. Biblioteca Palatului Cultural

Cotidianul Banatului și al Graniței de Vest

Director  
C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:  
Pentru țărani . . . . . Lei 1900  
Autorități și comercianți . . . . . Lei 3000  
Instituții și întreprinderi . . . . . Lei 6000

BUL. REG. MIHAI I, Nr. 4, et. 1 și 3  
Telefoane:  
Direcția . . . . . 48-35  
Redacția . . . . . 16-00  
Administrația . . . . . 50-62  
Tipografia . . . . . 14-69  
Ara d  
Str. Mărășești Nr. 1. Tel. 11-28

## PROPAGANDA INAMICĂ NU POATE ÎNTUNECA EROISMUL ARMATEI ROMÂNE

O remaniere generală a guvernului britanic? Germania trăiește aceeași încercare din 1918

### Situația politică

Presiunea anglo-americană asupra țărilor neutre n'a încetat. Măsurile economice luate împotriva câtorva țări arată clar această situație.

Demisia dlui Eden, din postul de ministru al externelor a fost comunicată. Iată un comentariu german cu câteva zile în urmă, cu privire la această problemă:

La o întrebare în legătură cu știrea, referitoare la o iminentă retragere a ministrului de externe britanic, s'a atras atenția la Wilhelmstrasse asupra faptului că după știrile de până acum nu este clar încă faptul dacă Eden va renunța la postul său de ministru de externe sau la acela de președinte al Camerei Comunelor. De altfel există și o

d. smințire din partea engleză, care însă nu este prea convingătoare. În ce privește pe germani, aceștia nu sunt interesați în această chestiune și nu au de altfel nimic împotriva unei rămăneri a lui Eden în Foreign Office, deoarece e în calitatea lui de ministru de externe nu a împiedecat niciodată prin nimio politica germană, ba dimpotrivă.

La o altă întrebare, dacă retragerea lui Eden din postul de ministru de externe nu ar cauza o schimbare a politicii britanice față de Uniunea Sovietică, s'a declarat, că nu se poate aștepta așa ceva, deoarece Eden avea misiunea specială de a pune în practică principiile politicii lui Churchill, misiune care de a fel a fost îndeplinită cu destulă nepricepere. O debarcare a lui Eden nu ar schimba prin urmare linia de conduită a politicii britanice.

De altfel este demn de semnalat faptul că atacurile în parte acest de masive ale presei britanice împotriva politicii externe a Foreign Office ului nu se îndreaptă numai împotriva lui Eden, ci în mare parte împotriva liniilor Generale ale politicii britanice, deci și împotriva lui Churchill.

După o știre a ziarului „Manchester Guardian”, Primul ministru al guvernului din exil jugoslav, Purici, a declarat că afirmarea lui Tito, după care el ar reprezenta cu mișcarea sa întreaga națiune jugoslavă, nu este îndreptățită, deoarece el atât din punct de vedere militar, cât și politic nu reprezintă decât o minoritate a țării și nu este altceva decât un instrument al unei puteri politice străine. Datele referitoare la numărul partizanilor lui Tito sunt de altfel dubioase. Țările aliate se lasă înduse în eroare, din acest punct de vedere, de o propagandă îndemânatecă.

În aceeași ordine de idei se anunță o știre a ziarului „Daily Sketch” în care se spune că într'un hotel din Londra s'a făcut o ședință secretă, la care au luat parte maiorul Dacevici, reprezentantul lui Mihailovici, care a sosit la Londra, precum și diferiți englezi și partizani jugoslavi ai lui Mihailovici. La această ședință s'a pregătit terenul pentru o propagandă în favoarea lui Mihailovici.

BUCUREȘTI, 6. (Rador). Propaganda dușmanoasă continuă mai ales în emisiunile sale din radio, cu toată inversunarea să defăimeze brava noastră armată. Toată truda ei este însă zadarnică.

Propaganda dușmanoasă nu este în stare să conteste eroismul bravilor noștri ostași cari apără cu sângele lor glia strămoșească în lupte aprige. Astfel propaganda inamică a susținut într'o emisiune din ziua de 2 Aprilie al unui post inamic pe la orele 21, defăimarea că trupele române nu ar fi rezistat la Nistru. La orele 24, adică numai cu trei ore în urmă același post a susținut însă că o unitate de infanterie română s'a predat în Cernăuți după ce a luptat. La orele 20,25 același post din apus a răspândit informația că trupele române arată sem-

ne de oboseală. Un alt post din apus a transmis însă numai după trei sferturi de oră știrea că trupele române luptă la Frut cu îndârjire cu mult curaj și rezistă cu încredere inamicilor.

În contra acestor știri tendențioase faptul este că armata română luptă în toate sectoarele frontului cu inversunare și rezistă inamicului aruncându-l în mai multe locuri înapoi la punctele lui de plecare. Acest fapt e constatat și recunoscut și de comandamentul superior al armatei germane care în comunicatul său din 4 Aprilie constată că trupele române aruncate proaspăt în luptele din Răsărit au oprit înaintarea inamică, iar comunicatul german din 5 Aprilie aduce elogii eroismului ostirei române care a reușit să oprească împreună cu trupele germane înaintarea sovieticilor.

### Demisia dlui Eden din postul de ministru al externelor

București, 6. (Rador). — Serviciul informativ al politicii externe anunță din Londra că demisia dlui Eden ministrului al externelor e un fapt împlinit. Demisia

formală se va comunica după câteva zile. D. Cranborne, actualul ministru al Domeniilor va fi numit noul ministru al externelor.

### Se vorbește despre o remaniere generală a guvernului britanic

BUCUREȘTI, 6. — S. P. P. transmite: Cercurile politice neutre cred că înaintarea dlui Eden în postul de prim ministru adjunct al apărării naționale și numirea lordului Cranborne ca ministru de externe va produce, după toate probabilitățile, o remaniere generală a guvernului britanic. Amănunte asupra schim-

bărilor care se pregătesc nu se cunosc încă. Chiar schimbarea care s'a făcut prin înaintarea în post a dlui Eden este un semn că oboseala dlui Churchill este în creștere. Până acum, Eden îl înlocuia pe Churchill în două posturi, în acela de conducător al Camerei Comunelor și cel de ministru al apărării naționale.

### Se așteaptă importante evenimente cu privire la Finlanda

București, 6. — S. P. P. transmite: LA STOCKHOLM SE CREDE CĂ ÎN SCURT TIMP SE VOR PRODUCE

EVENIMENTE IMPORTANTE ÎN CEEACE PRIVEȘTE FINLANDA.

### Germania trăiește aceeași încercare din 1918

București, 6. — S. P. P. transmite: Într'un discurs rostit la Banca Reichului, d. dr. Goebbels a spus: Încer-

care pe care o trăiește astăzi poporul german, e cel puțin tot atât de grea ca aceea din 1918.

### Politica aliaților viu criticată de o revistă engleză

Geneva, 6 (tp). — Revista engleză „Catholic Herald” critică politica aliaților. Ea atrage în special atenția asupra insuccesului presiunii Statelor Unite asupra statului liber, Eire, și declară că puterile axei arată cu degetul insuccesele politice ale diplomației aliate în Turcia, Spania și Argentina. Ca și cum toate

acestea nu ar ajunge se aruncă în vâltoarea neliniștii lumea arabă prin reactualizarea problemei evreiești de către Statele Unite. Anglia însăși nu este îndreptățită niciodată de aliații ei. Misiunea sa de astăzi este să aprobe ulterior tot ce s'a hotărât. Ziarul atacă și pe Churchill personal și-și exprimă părerea că

## Descoperirea unei imense afaceri de contrabandă de arme în Palestina

ANKARA, 6 (ESS). — În baza unor știri arabe primite din Ierusalim s'a aflat despre o imensă contrabandă de arme din Palestina. Firme americane de arme livrau — după cum arată știrea — sub declarațiuni false arme de toate categoriile destinate evreilor din Palestina care erau oameni de încredere ai unităților evreiești militante. La vămuirea armelor false declarate la Haifa, declara-

țiile false nu au fost descoperite din cauza că personalul britanic sau evreiesc jela vamă era mituit și în acest fel armele au putut trece. Abia în urma aluziilor făcute de cercurile arabe, guvernul mandatar a fost făcut atent asupra afacerii ilegale evreo-americane de arme. Ținând seama de interesele politicii generale, guvernul mandatar nu a intervenit decât cu întârziere. Cercurile ara-

pesta găsește necesar să se joace cu trecutul, prezentul și viitorul omenirii. Cu cât are o putere mai mare cu atât joacă mai riscant și cu cât este mai slab cu atât mai extravagante îi sunt acțiunile în timp ce șefii axei rād de politica aliată. De altfel în ceea ce privește înalta politică din tabăra aliaților, în ea se recunoaște influența comunistă.

### În Franța se întocmesc liste ale rudelor celor cari colaborează cu comitetul din Algeș

București, 6. — S. P. P. transmite: Poștul de radio Vichy a difuzat știrea că populația franceză a primit ordin să întocmească listele tuturor rudelor fără învecimească listele tuturor rudelor care colaborează cu așa zisul comitet francez de eliberare din Alger. Aceasta se face în vederea represaliilor anunțate de guvernul din Vichy.

### Evreii din Ungaria obligați să poarte steaua lui David

București, 6. — S. P. S. transmite: Din Budapesta se anunță că aseară s'a publicat normele, pentru aplicarea ordinelor în baza cărora dela 5 Aprilie a c. evreii din Ungaria vor purta, la loc vizibil, steaua galbenă evreiască.

### Evacuarea Budapestei

Budapesta, 6. — Corepondentul agenției DNB, transmite: delegatul guvernului ungar pentru dirijarea evacuării Budapestei anunță că nu există nici o opreliște, cu privire la parăsirea capitalei ungare. Persoanele, care nu folosesc căile ferate și autobuzele statului, pot pleca, fără întârziere, din Budapesta. Persoanele care vor să fie evacuate trebuie să ceară o fișă de evacuare

### Reluarea navigației pe Dunăre

București, 6. — S. P. P. transmite: Traficul de mărfuri cu mică viteză pe linia N. F. R. Brăila-Vâlcoș-Sulina a fost reluat. Vapoarele pleacă dela Brăila și Galați în fiecare săptămână Miercuri dela Brăila și Joi dela Galați. Desemenea s'a reluat traficul de mărfuri cu mică viteză pe linia Galați—Turnu Severin în fiecare 1 și 15 ale lunii. Pentru traficul de mare viteză s'au pus în circulație și vapoare de călători și mărfuri.

bine informate sunt de părere că în această afacere au fost implicate inalte personalități guvernamentale americane și că pentru acest motiv s'a interzis orice știre despre scandal în presă. Pe această cale ar fi ajuns în posesia armatei secrete evreiești din Palestina, subde ministrului, aruncătoare de granate, mii de pistoale

## Insemnări bibliografice

## SCRIERILE DOCTORULUI VASICI

II.  
Într-o vreme când impunătorul număr de studenți bănațeni grupate în jurul universității pestane se întrecea în ostentivitate pentru ridicarea obiditului neam prin carte — drumul spre libertatea politică — și pe medicul Pavel Vasici, adănc preocupat de problemele sanitare pe cari vrea și isbutește să le împărtășească în chip minunat, tuturor. Deslușirea deplină, se desprinde din rândurile adresate cetitorului (p. X și XI): „Pentru aceia iubitor Naționalității! ca să nu vă despoiați de așa învățatură folositoare, și de lipsă, toată sârnușta am pus, încât me-au îngăduit lucrurile mele cele școlastice, a alcătui bătăciea aceasta, scoțind din toată Medicină, după Themeurile multor bărbați vestiți în lucrurile acestea, iară mai vartos a Nemuritorilor mei Profesori, reguli și punându-le așa în rând precum și s'au văzut mai bine a putea fi înțelese, și folositoare”. Răspândirea acestei scrieri ca și a altora în Principate, stabilesc definitiv însemnătatea lor culturală.

Titlul fidel a celei de a doua scrieri datorită lui Vasici, este următorul:

## DIETETICA

Invățătură a păstrării întreaga sănătate; a domoli boalele; a se feri de primejdia morții; și a se mântui din trăsna

după  
Printipurile a multor Doctori învățați iară mai vartos a Profesorilor săi școlari

PAVEL VASICI — UNGUREAN  
la Mărita și Vestita Universitate, carea în Pesta este, în a 5-lea an al Mediciniei Auzitoriu.

Dietetic (cu caractere latine).

## IN BUDA

La Crâșca Tipografia Universității Ungurești  
1831

Tipărită cu caractere cirile. Hârtia, antică, vărgată, cu text de 26 șiruri în pagina compactă.

Formatul original: 19x13 cm.

Paginatura: XII+142+2 file nenumerate. Pe verso paginei de titlu, un vers din Vergiliu, cu traducerea lui.

Paginile 3—8, cuprind dedicația „Prea Strelucitului (și) Inalt Preasfințitului Domn (Samuil Vulcan) dja (Mila lui Dumnezeu Episcopului) Românesc a Oradiei Mari de L. G. U. ș. a.”.

Studiul propriu zis, cuprinde 159 paragrafe cu împărțirile și subîmpărțirile:

Înainte cunoștință (pp. 1—2), Tăierea I, (2—86). Despre puterile stricătoare (28—29), Măcările (29—37), Boutura (37—43), Aerul (42—51), Mișcarea și Odihna (51—57), Somnul (57—60), Stocarea, sau de sărtările (60—69), Vestimentul (69—71), Patimile (71—81), Despre vențuri (81—86), Tăierea II (86—142). Despre rânduiala vieții sub boale (86—105), Despre Boale (105—112), Boalele născute (115—

124), Boalele din afară (124—129), Despre moartea pămîntă (129—142).

Ultimele două file nenumerate, cuprind „Numele D. D. Prenumeranți, după A. B. V. așezate.”

În ultimul aliniat al paginii ultimei (142), Pavel Vasici sublinia: „De lipsă ar fi dară ca acestea ucruți să se propună pruncilor în școală în forma Catihisului, carea de vor făgădui D. D. Directori, eu voi scria o cărticică pentru pruncuți. Adecă: Catihisul sănătății, care mai la toate neamurile se află!”

## III.

Frământat de aceleași înalte doruri, și activând alături de mișcarea naționalistă pornită de Gojdu, Teodorovici, Bojanca, Neagoș, Caracolechi și mulți alții, Pavel Vasici isprăvește și anul V de medicină, susținându-și în 4 August 1842 teza de doctorat: „De peste orientali” în latină, pe care „și în limba românească a o juera la inimă m'au zăcut, vrând dintr-o parte a cerea încât putem și noi îndreznii cu limba noastră iară din alta a da bold și celorlalți ai Tăi fii, să nu uite cine i-au născut”, tipărind-o în 4 Iulie același an, deci cu o lună înainte de a o susține. Dornic de a servi neamului cu zel și cu supremă abnegație, și da tuturor pentru a le aduce folos practic, de carece abel „ciuma mai totdeauna este noastră”.

Broșura e dedicată „Preastrălucitului și Inalt Preosfințitului (titului Domn) VENIAMIN DE OSTACHE (din mila lui Dumnezeu alesului Metropolit) al Moldovei ș. a.” și „Preastrălucitului și de bun gen născutului (Domn) GRIGORIE DE BALEANU (Marelui Ban a Țării Românești și a mai) multor ordui Gavaler ș. a.”, ilustre personalități ce sprijinesc sorisul bănațan, cărora le vor mai fi dedicate și alte tipăriri de Buda, dovedind unei intense legături spirituale a Banatului cu România de peste Carpați și semnul unei largi conștiințe naționale ce nu țineau seama de o graniță vitregă și care, în mod necesar, trebuia să cadă.

Ca de altfel și la celandele vechi tipărituri bănațene, nici aceasta nu a fost menționată decât fugitiv, iar singura bibliografie, editată de Academia Română, se oprește la anul 1830.

Coperta, de culoare albastră cenușie, nu are nici un text.

Titlul complet, este următorul:

## CUVANTARE

Încununătoare Medicinască  
despre

CIUMA RASARITULUI  
care ea

Involea și Autoritatea Măriei Sale Domnului Presos și Director, Strălucitului Domnului Decan, și Luminaiilor Domnilor Profesori pentru cununa Doctorască și ceale mai mari, Cinste și Privileghii cu cuvintă în Medicină a căpăta, în Mărita și vestita Universitate Ungurească publice al învățătorilor cercări aștearne.

PAVEL VASICI — UNGUREAN  
din Temșoară

al Hărăghiei Doctor și al Măleștriei  
de moșit Maghiștru.

Von der Pest

În Pumerle la Călcăinul Cărfil  
așezate, se va disputa publice în  
Palatul cel mare în 4 a August 1832

## IN BUDA

Cu Typarul Cr. Typografii a  
Universității din Pesta.

Tipărită cu caractere cirile, caracteristice tipografiei din Pesta. Hârtia, antică, vărgată, cu text de 26 șiruri pe pagină compactă.

Formatul original: 19x12 cm.

Paginatura: 46 pagini. Primele trei file numerotate roman iar în continuare cu cifre arabe, până la pagina 46. Ultima filă, fără text și nenumerotată.

Pe verso paginei de titlu, două versuri din Ovidiu, cu traducerea lor. Pagina III și IV cuprind dedicația, după care urmează „Cătră Neamul Românesc!”, pe paginile V și VI, semnate în Pesta la 4 Iulie 1832. Cu pagina 7 începe textul tezei ce cuprinde următoarele subdiviziuni:

Hotărârea (p. 7), Istoria Cjumei (7—9), Symptomatologia, Invățătura seamnelor (9—15), Diagnoza. Cunoașterea boalei (15—17), Aetiologia. Priicinile boalei (17—21), Prognoza. Prezierea (21—25), Profilaxia. Scutirea de boală (25—37), Therapia. Tămăduirea (37—45), Lecuirea Populară (42—45). Pe pagina 46 sunt înșiruite cele 15 puncte de susținut ea teza, sub titlul: „Pumerle”, de cari face amintire și în textul titlului.

Preot ION B. MURESIANU

Toate noutățile literare le găsiți la

## Librăria Centrală

TIMIȘOARA — Palatul-Palace (Inreg. Nr. 31/1089).

1863—1

## Foi volante

## Să dăm

Imi povestea cineva zilele aceștea că așteptând un tren de refugiați în gara Timișoara, a întâlnit o familie din Iași la care a fost găzduit în refugiul din războiul trecut.

A avut astfel bucuria de a răsplăti sufletul și căldura cu care odinioară a fost primit în capitala Moldovei într'una din acele clipe de mare frământare prin care Neamul nostru a mai trecut.

Toți cei care s'au refugiat atunci la sfârșitul anului 1917, ne povestesc fiecare de ospitalitatea și de căldura lor care moldovenii au primit pe frații lor de dincolo de Milcov, cu toate că și în Moldova era mare tristețe și mare lipsă.

Astăzi, când cartea s'a întors, avem datoria cu atât mai mult noi, cei de aici din Banatul acesta îmbelșugat să dăm sprijin celui aflat în nenorocire.

Să dăm din rodul acestui binecuvântat pământ.

Să dăm din sufletul cald și ospitalier pe care îl avem noi Românii de pretutindeni.

MIA MARIAN JALEȘ

Problema țărănimii  
la N. Bălcescu

D. Augustin Tătaru în revista „Observatorul Social Economic” publică un interesant articol asupra problemei țărănimii la N. Bălcescu din care extragem:

Primul studiu al lui N. Bălcescu în privința problemei țărănești este: Despre starea socială a muncitorilor plugari în Principatele Române în deosebite timpuri, publicat în Magazinul istoric pentru Dacia, în anul 1846. Din acest studiu se desprinde concepția de bază a lui Bălcescu referitoare la organizarea temeinică a unui stat și mai ales a clasei muncitoare în raport direct cu proprietatea. El stabilește o corelație între instituțiile ce cărmuesc proprietatea și starea socială a țărănimii. Dela felul cum este împărțită proprietatea și cum s'a ajuns la realizarea ei depinde și felul de organizație a statului. Face o deosebire între cucerire și colonizare, prima dând forma politică a despotismului, iar a doua dând o formă politică dominată de idei mai egalitare. Localizând la noi, la evenimentele istorice de consacrare politică a principatelor ei arată că s'a realizat o formă politică în care țărănimii era liberă și proprietară, dar luptând mereu pentru apărarea țării și sărăcit și pământurile i au fost luate, culminând cu consacrarea unui feudalism specific prin legământul lui Mihai Viteazul. „Mai curând sau mai târziu le luă și libertatea și îi făcu robi ai pământului. Astfel a urmat la toată Europa, astfel a trebuit să urmeze și la noi, căci robia este o consecvență neapărată a sistemii de clacă, ea totdeauna a însoțit-o sau a venit îndată după dânsa

## ACTIVITATEA INSTITUTULUI SOCIAL BANAT-CRIȘANA

Secția Tehnologică a ținut o ședință foarte interesantă, sub președinția d-lui Dr. Cornel Miklosi, luând în dezbatare problema învățământului ucenicilor industriali.

Au fost prezenți: D-mlr Dr. C. Grosșorean, Dr. Ștefan Nădășan, ing. Vasile Ciurcu, ing. Aurel Bărgăzan, dir. ing. Ștefan Ardeleanu și V. Deheleanu, secretarul secției.

D-l Dr. C. Miklosi arată că, în 28 August 1942 reprezentanții întreprinderilor industriale UDR, Soc. Petroșani, Soc. Mica, LET din Timișoara s'au întrunit, pentru a discuta problema pregătirii profesionale a muncitorilor din marea industrie. Cu această ocazie s'au formulat următoarele desiderate:

1. Modificarea programei analitice a Școlilor de Ucenici, pentru a asigura educației profesionale și practice un teren mai larg.

2. Asigurarea menținerii a ucenicilor învenți cafe, la aceeași întreprindere pe încă un interval oarecare, având astfel

posibilitatea de a perfecționa cunoștințele de specialitate.

3. Promovarea ucenicului dintr'un an în altul să fie condiționată de promovarea simultană a cursurilor practice și teoretice. Și încă câteva puncte de ordin mai mult administrativ. Subliniind d-l Miklosi că, mișcarea aceasta particulară provocată de neîndesulirea întreprinderilor industriale cu pregătirea foarte mancă a ucenicilor și calfelor.

D-l Dr. C. Grosșorean luând cuvântul, face trimitere la constatățile domnilor specialiști și practicieni, făcute la ședințele anterioare, din care s'a degajat la fel faptul unei insuficiente pregătiri a ucenicilor, deoarece majoritatea acestor element, atât de necesar pentru viitorul industriei române, este lipsit de cele mai elementare și primitive cunoștințe. Astfel se impune nevoia urgentă de a examina motivele acestei deficiențe.

La întrebarea vorbitorului, cei prezenți declară că, motivul trebuie căutat în lipsa profesorilor de specialitate, fiind lăsată

Școala Ucenicilor în grija unor dascăli și profesori fără cunoștințe de specialitate. Așa se explică și lipsa de interes și de înțelegere a corpului didactic în acest domeniu.

D-l Dr. C. Grosșorean își exprimă nedumerirea asupra celor auzite, concludând la constatarea că, pe semne și de prezent să continue sistemul de protecție la numirea profesorilor, complicându-se acest neconvenient și cu faptul că, elementul didactic nu este stabil, ci se schimbă în fiecare an. Deși, la Timișoara avem Liceul Industrial, Liceul de Construcții, Liceul Industrial de Fete, tot atâtea instituțiuni dotate cu puteri didactice de specialitate, totuși Școala Ucenicilor, adică școala viitorilor măestri și muncitori calificați este condusă de niste puteri didactice lipsite de cele mai elementare cunoștințe de specialitate. Astfel nu este de mirare dacă industria mare simte necesitatea unei reforme grabnice. Pe acest motiv își exprimă satisfacția pentru planul program de către d-l președinte al secției Dr. C. Miklosi, de a lua în dezbatare programa analitică a învățământului primar-industrial. Felicităm și pe d-l ing. Ștefan Ardeleanu pentru inițiativa frumoasă de a înțehba cursuri libere muncitorești, simțindu-se — cum rezultă din cele relatate — nevoia imperioasă de a completa cunoștințele practice ale calfelor și viitorilor măestri.

D-l ing. Ștefan Ardeleanu asigură asistența că, își va da toată strădania, ca să umple golul atât de dureros simțit de către industria mare.

D-l ing. V. Ciurcu, provocându-se la experiențele sale multilaterale, confirmă în totul cele constatate în acest domeniu și crede de foarte utilă inițiativa d-lui Miklosi. Punct de vedere confirmat și de către d-l Dr. Șt. Nădășan, cât și de d-l Bărgăzan.

În concluzie d-l Dr. C. Miklosi propune ca secția să încredințeze examinarea problemei unui comitet restrâns, care apoi să elaboreze un proiect de lege pentru a fi supus Ministerului.

Secția alege pentru acest scop pe d-mlr Dr. Șt. Nădășan, ing. Șt. Ardeleanu urmând ca sub președinția d-lui Dr. Miklosi să ia în studiu problema

## Actualitatea

**MINISTRUL FINANTELOR. D. prof. GHERON NETTA** a fost însărcinat cu conducerea Finanțelor într-un moment al victor noastre de stat, când nu doctrina de soluții cele mai fericite, ci intuiția profundă și precizia a talentului, condus de un patriotism luminat și jertfelnic. D. prof. Gheron Netta este foarte bine cunoscut în lumea intelectualității noastre prin vigoarea lui inițiativă intelectuală, care nu se oprește — ca în fața unei insurmontabile piedici — în fața rutinei și a făgașurilor tradiționale. D-sa este un inovator, un căutător de drumuri noi, sigure, fără răscruci confuze. Un om de o energie dublată de o finețe extraordinară în găsirea celor mai sigure mijloace pentru o campanie de succes. Lipsit cu desăvârșire de vanități, ca un adevărat om de știință și de solidă experiență — d. prof. Netta își găsește satisfacția exclusiv în rezultatul țintit și în utilitatea operii începută. De un caracter deschis, loial, frumos, cavaleresc, noul ministru vede în funcționarii subalterni colaboratori sinceri și înflăcărați pentru izbânda aceluși munci patriotice. O personalitate, care înmână intelectul nostru cu cele mai optimiste idei.

**SUFLETE NEGRE.** Ieri ziarul nostru a informat pe cetitorii săi despre o oarecare hursă neagră, ce specula cu piei și cu derivatele ei. Acest comerț clandestin descoperit sufletelor negre al acelor păcătoși, cari sunt atât de eruzi la inimă, atât de lipsiți de conștiință, încât mai pot — Doamne cum mai pot! — să se ocupe cu rușinoasele lor învârteli comerciale într-un timp, când națiunea face eforturi supraomenești pentru a-și urma cu demnitate și glorie drumul superb al destinului său. Vasăzică, pentru acești indivizi nu contează nimic, nici grija statului, nici avânturile națiunii, nici nevoile poporului, nici miile de exemple înălțătoare, care le dă societatea românească, nici splendoarea tăcută și impresionantă a eroilor de războiu, cari răniți și mutilați trec lângă noi ca încarnatii ale marilor porunci naționale. Nici, nimic, nu are sens și preț pentru speculantul, care își urmărește câștigul lui înfim și altceva nimic. Aceștia sunt suflete negre de corbi, de șacali, de hiene imunde și bestiale.

**SOLIDARITATEA INTERNAȚIONALĂ.** Poporul român oferă — ca un fel de continuare a neistovitei sale fieciri — să face binele prefurcându-și și față de oricine — un exemplu de ceea ce trebuie să fie adevărata solidaritate internațională fondată pe generozități și dragoste, și nu numai pe norme juridice. Monitorul Oficial publică creditul extraordinar pe seama Ministerului Economiei Naționale în suma de aproape zece milioane lei pentru plata alimentelor trimise în Franța prin Institutul Național al Cooperăției, în scopul ajutorării intelectualilor și copiilor francezi. Poporul frate — poporul francez — nu este lăsat în părăsire de poporul nostru, atât cât suntem noi în stare a-l ajuta în timpurile acestea grele. Dar gestul arată cât de mult ține românul la francezii dela care noi am primit în decursul veacurilor nu numai valori culturale, prin care am progresat, ci și ideea inatacabilă a înțietății gintei latine, căreia aparține, și care este chemată să contribuie la organizarea aristocratică a lumii.

**CĂRȚI PENTRU MUNCITORII.** Presupunând că toate întreprinderile industriale au bogate biblioteci puse la dispoziția funcționarilor și muncitorilor — necesar este ca ele să abunde în cărți potrivite, în primul rând, pentru muncitori. Este o chestiune de bun simț și de simț al utilității intelectuale ca să nu dai muncitorilor cărți exclusiv distractive, ci eminentamente instructive, care țintesc să-i îmbogățească intelectual și să-i fortifice în simțirea lui patriotică. Bibliotecile noastre au destule cărți potrivite pentru muncitori și muncitoare, și Direcțiunile întreprinderilor sunt moralmente datorate să pună la dispoziția muncitorilor și muncitoarelor cărțile pentru muncitori, cele mai potrivite.

## Modificarea legii pentru apărarea pasivă

Pentru modificarea și completarea Legii Nr. 321 din 6 Martie 1939, pentru apărarea antiaeriană activă și pasivă a teritoriului, publicată în Monitorul Oficial Nr. 76 din 30 Martie 1944.

ART. UNIC. — Dispozițiunile Legii Nr. 321 din 6 Martie 1939 pentru apărarea antiaeriană a teritoriului se modifică și se completează după cum urmează:

L. Capitolele V și VI, se înlocuiesc cu următoarele texte:

CAPITOLUL V.  
Infrațiunilor

ART. 63. — Se pedepsește cu amendă dela 2.000—la 10.000 lei, acela care nu respectă orarul de camuflaj, sau nu ia măsurile stabilite pentru camuflarea luminiilor de orice fel, de către Comandamentele militare însărcinate cu apărarea pasivă.

Când aceste fapte sunt săvârșite în timpul exercițiilor de apărare pasivă se va aplica maximum pedepsei.

Dacă aceste fapte sunt săvârșite în timp de alarmă aeriană, pedeapsa va fi dela 6 luni la 5 ani lagăr, sau amendă dela 10.000—la 100.000 Lei. Se va aplica maximum pedepselor mai sus prevăzute, când cei vinovați sunt însărcinați cu apărarea pasivă a instituțiilor publice sau întreprinderilor particulare de orice fel, puse sub controlul militar sau lucrând pentru nevoile armatei.

În caz de recidivă, pedeapsa amenzii va fi sporită cu un plus dela 5.000—la 50.000 lei, iar aceea a internării în lagăr cu un plus dela 1 lună până la 1 an.

ART. 64. — Se pedepsește cu internare în lagăr dela 1 lună, la 2 ani și amendă dela 5.000—la 50.000 lei, acela care fiind obligat prin legi, sau prin ordonanțele autorităților militare, ori având o însărcinare în acest sens, nu execută, întârziere, sau sabotează măsurile de protecție contra atacurilor aeriene, altele decât cele prevăzute la art. 63, 65 și 69, când aceste măsuri privesc o instituție publică, sau o întreprindere particulară de orice fel, pusă sub controlul militar sau care lucrează pentru armată.

Dacă aceste fapte privesc celelalte întreprinderi particulare pedeapsa va fi amendă dela 5.000—la 50.000 lei sau internarea în lagăr dela 1—6 luni.

Dacă aceste fapte privesc imobilele, servind numai de locuință, pedeapsa va fi amendă dela 2.000—la 10.000 lei.

În caz de recidivă, amendă aplicată nu va putea fi inferioară maximumului prevăzut de lege.

ART. 65. — Se pedepsește cu amendă dela 1.000—la 5.000 lei acela, care contravine în orice mod la dispozițiunile afișate de autorități pentru a fi respectate cu ocazia exercițiilor de apărarea antiaeriană pasivă, organizată de autorități.

În caz de recidivă, pedeapsa va fi amendă dela 2.000 lei la 10.000 lei, iar pentru infrațiunile următoare se va aplica pedeapsa lagărului de muncă dela 1—6 luni.

ART. 66. — Se pedepsește cu amendă dela 10—la 50.000 lei și cu internarea în lagăr dela 1 lună la 2 ani, persoanele civile, care făcând parte din formațiunile de apărare antiaeriană ale teritoriului, sau având însărcinări speciale în acest cadru, lipsesc în caz de alarmă aeriană sau de bombardament, fără să fi avut o învoire prealabilă dela organele militare de conducere respectivă.

ART. 67. — Se pedepsește cu amendă dela 1.000—10.000 lei, acela care pătrunde în orice mod și fără autorizarea proprietarului într-un adăpost străin, în afară de cazul alarmelor aeriene sau de bombardament.

Această pedeapsă se aplică și aceluia care nefăcând parte din nicio formațiune de apărare antiaeriană, refuză să se adăpostească pe timpul alarmelor sau bombardamentelor aeriene sau să părăsească adăpostul înainte de încetarea lor.

În caz de recidivă pedeapsa va fi internarea în lagăr dela 15 zile la 6 luni.

ART. 68. — Se pedepsește cu închisoarea corecțională dela 1—5 ani cu amendă dela 10.000 lei la 100.000 lei și interdicție corecțională dela 1—2

ani, acela care distruge, degradează sau pune în stare de nefuncționare, în orice mod, un obiect, o lucrare sau o instalație destinată protecției contra atacurilor aeriene, chiar dacă este proprietatea sa.

În caz când faptul a cauzat moartea sau vătămarea gravă a unei sau mai multor persoane, pedeapsa este aceea fixată de lege pentru crima de provocare a pericolului public, prevăzut de art. 352 alin. ultim pct. 1 și 2 codul penal.

ART. 69. — Se pedepsește cu amendă dela 1.000—lei la 20.000 lei, acei care nesocotesc în orice mod instrucțiunile afișate de Comandamentul Apărării Pasive, în privința măsurilor aprovizionării cu hrană, apă, medicamente, echipament, unelte și materiale pentru caz de bombardament.

Se va aplica maximum pedepsei, dacă cei vinovați, sunt persoanele însărcinate cu apărarea antiaeriană pasivă, la instituțiile publice, sau particulare aflate sub controlul militar, sau care lucrează pentru armată, precum și cei care sunt însărcinați cu apărarea pasivă la imobilele cu mai mult de 8 apartamente.

Pentru recidivă se poate aplica internarea în lagăr dela 15 zile la 6 luni.

ART. 70. — Se pedepsește cu închisoare corecțională dela 1 lună la 2 ani și cu amendă dela 10.000—la 100.000 lei acela care fabrică obiecte sau orice materiale în legătură cu apărarea antiaeriană activă sau pasivă a teritoriului, acela care pune aceste obiecte sau materiale în circulație fără a fi omologate de Ministerul de Război, Subsecretariatul de Stat al Aerului, în acord cu Ministerul Inzestrării Armatei, acela care activează în domeniul antiaerian a Teritoriului, fără autorizație prealabilă a Ministerului de Război, Subsecretariatul Aerului, sau care construiește fără autorizație Subzonei de apărare pasivă Județeană, iar pentru București a Zonei de Apărare Pasivă București, sau conduce lucrări de adăpostire precum și instalații de utilitate publică ce nu îndeplinesc condițiunile stabilite de lege sau ordonanțele în vigoare precum și acela care va încerca vreă înșelăciune sau inducere în eroare a autorităților în legătură cu cele de mai sus.

ART. 71. — Acela care divulgă sau precă agenților străini diferite date, acte sau planuri referitoare la apărarea antiaeriană activă sau pasivă a teritoriului, va fi pedepsit conf. art. 191 din Codul penal.

Dacă infrațiunea este comisă de un străin pedeapsa va fi aceea prevăzută de art. 194 din codul penal.

## CAPITOLUL VI.

## Procedura de constatare

ART. 72. — Infrațiunile la prezenta lege vor fi constatate de orice magistrat civil sau militar având calitatea de poliție judiciară.

Comandamentele militare de apărarea antiaeriană pasivă ale teritoriului vor putea da delegațiuni și ofițerilor activi sau de rezervă mobilizați sau concentrați, având cel puțin gradul de locotenent pentru a putea constata infrațiunile de mai sus.

Procese verbale de constatare ale acestor infrațiuni, vor fi întocmite conf. anexei Nr. 1. Ele vor avea forță probatorie până la înscrierea în fals.

Neîndeplinirea uneia din condițiunile prevăzute la art. 138 pct. 4, 5 și 6 din procedura penală, nu atrage nulitatea proceselor verbale.

În cuprinsul procesului verbal se va menționa, sub pedeapsă de nulitate, în cunoștințarea făcută infractorului, că procesul verbal va fi depus în cele 2 zile următoare la instanța competentă, care va fi indicată prin arătarea numelui și sediului acestuia și că judecata se va urma fără citarea sa, ci numai prin afișare cu cel puțin 24 ore înainte.

ART. 73. — Pentru infrațiunile pedepsite de lege, numai cu amendă, ofițer și magistrat odată cu constatarea faptului încasează dela infractor, minimum amenzii prevăzute de lege pentru acest fapt eliberând chitanta din recipisier cu marea dacă acesta declară

că își recunoaște vinovăția și că nu vrea să fie trimis în judeată.

Pentru infrațiunile pedepsite de lege cu amendă sau internare în lagăr de muncă, magistrat și ofițerij vor încasa amendă maximă prevăzută de lege pentru faptul constatat prevăzut ca mai sus, dacă infractorul face aceeași declarație.

În cazul când infractorul nu este prezent sau nu își recunoaște vina și refuză a plăti amenda se va încheia proces verbal în dublu exemplar, conf. anexei Nr. 1, din care unul va fi înmănat celui vinovat.

Dacă ei lipsește sau refuză a primi procesul verbal, acesta va fi afișat pe usa casei, dresându-se proces verbal de afișare conform anexei Nr. 2.

II. După capitolul VI se adaugă următoarele texte:

CAPITOLUL VII  
Procedura de Judecată

ART. 74. — În timp de pace competența de a judeca infrațiunile din această lege aparține instanțelor civile, conf. normelor prevăzute de procedura penală. În timp, de război, de mobilizare sau pe teritorii în stare de asediu, competența de judecată trece la instanțele militare.

ART. 75. — Instanțele Militare vor fi sesizate prin ordinul de trimitere în judecată emis pe baza procesului verbal de constatare a infrațiunii.

Ele se vor judeca în termen de 3 zile dela sesizare, fără citarea infractorului, dar cu afișarea pe usa instanței a termenului de judecată cu cel puțin 24 ore înainte.

ART. 76. — Hotărârile instanțelor militare vor fi definitive.

Ele nu vor putea fi atacate pe nici o cale de atac.

Amenzile se vor pronunța în favoarea Ministerului de Război, Subsecretariatului de Stat al Aerului, fondul Apărării Antiaeriane Pasive și se vor vărsa la fondul apărării antiaeriane pasive înființat la Casa de Depuneri și Consemnațiuni.

În caz când instanțele competente vor aplica pedeapsa amenzii, condamnatul va plăti suma în termen de 3 zile dela pronunțare.

Dacă în acest timp amenda nu este plătită se va emite în contra sa mandat de internare în lagăr sootându-se 250 lei pe zi.

Dacă instanța de mai sus aplică pedeapsa internării în lagăr sau a închisorii, mandatul va fi emis imediat și executat în timp de 24 ore dela data emiterii.

ART. 77. — În timpul stării de război sau de mobilizare și pentru anumite teritorii, Ministerul Justiției la cererea Ministerului de Război va putea dispune ca judecarea infrațiunilor prevăzute la art. 63 alin. I și II, 64, 65 și 67, alin. I și II și 69 alin. I și II, să se facă de către decătorii de Pace, prin derogare dela dispozițiunile dela art. 74 alin. II din această lege.

Deciziunea Ministerului Justiției se pune în aplicare dela data publicării ei în Mon. Of.

În asemenea cazuri Judecătoria de Pace și Judecătoria Delegați în acest scop la Judecătoria de către Ministerul Justiției vor judeca infrațiunile mai sus enumerate la fața locului unde vor fi însoțiți de grefierii precum și de organele de constatare care îi vor sesiza verbal.

Judecata se va face de îndată fără nici o formalitate prealabilă dacă infractorul este prezent.

În caz când acesta lipsește judecătoria va fi fixă o oră pentru continuarea judecării la sediul Judecătoria dresându-se proces verbal de cele constatate și înșăn infractorului o încunoștințare scrisă în acest sens cu invitațiunea de a se prezenta în camera de consiliu și cu arătarea că în caz contrariu va fi judecat în lipsă.

Dispozițiunile art. 76, se aplică și în cazurile de mai sus.

Organizarea controalelor însoțite de judecătoria revine organelor Ministerului (Continuare în pag. 4)

# Raționalizarea consumului lemnelor de foc pe anul 1944-45

## Ordonanța Primăriei Municipiului Timișoara

Primăria municipiului Timișoara prin ordonanța Nr. 12 a raționalizat aprovizionarea cu lemne a populației municipiului Timișoara, pe anul 1944-45, după cum urmează: În vederea stabilirii și raționalizării consumului de lemne de foc în cuprinsul Municipiului Timișoara toate gospodăriile, instituțiile, întreprinderile de orice fel, sunt obligate a-și limita consumul anual pe intervalul de la 1 Aprilie 1944-31 Martie 1945 la cantitățile fixate de S. S. A. prin deciziunea Nr. 1549/1944.

### APROVIZIONAREA GOSPODARIILOR

Nevoile de lemne de foc ale gospodăriilor sunt stabilite pe țara întregă în funcție de numărul membrilor cari le compun și a camerelor locuite pe următoarele categorii:

Categoria I-a: Gospodăriile cari au o singură încăpere, se pot aproviziona cu maximum 2000 Kgr. lemne de foc, indiferent de numărul membrilor din care este compusă aceasta gospodărie.

În cazul că se gătește în această încăpere, se adaugă un spor de 1000 Kgr.

Categoria II-a: Gospodăriile care au o singură cameră de încălzit și o bucatărie, se pot aproviziona cu maximum 3500 Kgr. indiferent de numărul membrilor din gospodărie.

Categoria III-a: Gospodăriile care au 2 camere de încălzit și o bucatărie se pot aproviziona cu:

4000 Kgr. dacă sunt compuse din 1 sau 2 membri și 5000 Kgr. dacă sunt compuse din 3 și mai mulți membri. Categoria IV-a: Gospodăriile care au trei camere de încălzit și o bucatărie, se pot aproviziona cu: 5000 Kgr. dacă sunt compuse din 1 sau 2 membri, 6000 Kgr. dacă sunt compuse din 3 sau 4 membri, 7000 Kgr. dacă sunt compuse din 5 și mai mulți membri. Categoria V-a: Gospodăriile care au 4 camere de încălzit și o bucatărie, se pot aproviziona cu: 5000 Kgr. dacă sunt compuse din 1 sau 2 membri, 6000 Kgr. dacă sunt compuse din 3 sau 4 membri, 7000 Kgr. dacă sunt compuse din 5 sau 6 membri, 8000 Kgr. dacă sunt compuse din 7 sau mai mulți membri. Categoria VI-a: Gospodăriile care au 5 camere de încălzit și o bucatărie, se pot aproviziona cu: 5000 Kgr. dacă sunt compuse din 1 sau 2 membri, 6000 Kgr. dacă sunt compuse din 3 sau 4 membri, 7000 Kgr. dacă sunt compuse din 5 sau 6 membri, 8000 Kgr. dacă sunt compuse din 7 sau 8 membri, 9000 Kgr. dacă sunt compuse din 9 sau mai mulți membri. Categoria VII-a: Gospodăriile care au 6 camere de încălzit și o bucatărie, se pot aproviziona cu: 5000 Kgr. dacă sunt compuse din 1 sau 2 membri, 6000 Kgr. dacă sunt compuse din 3 sau 4 membri, 7000 Kgr. dacă sunt compuse din 5 sau 6 membri, 8000 Kgr. dacă sunt compuse din 7 sau 8 membri, 9000 Kgr. dacă sunt compuse din 9 sau 10 membri, 10.000 Kgr. dacă sunt compuse din 11 sau mai mulți membri. Categoria VIII-a: Gospodăriile care au 7 camere de încălzit și o bucatărie, se pot aproviziona cu: 5000 Kgr. dacă sunt compuse din 1 sau 2 membri, 6000 Kgr. dacă sunt compuse din 3 sau 4 membri, 7000 Kgr. dacă sunt compuse din 5 sau 6 membri, 8000 Kgr. dacă sunt compuse din 7 sau 8 membri, 9000 Kgr. dacă sunt compuse din 9 sau 10 membri, 10.000 Kgr. dacă sunt compuse din 11 membri și 11.000 Kgr. dacă sunt compuse din 12 și mai mulți membri.

La necesarul de lemne de foc astfel stabilit se va adăuga pentru consumul băilor și al spălătorilor laolaltă un spor de 10% pe an.

Ori care ar fi numărul familiilor care locuiesc în același apartament cota de lemne este atribuită întregului apartament, se va atribui pe baza unei singure cartele; a capului de gospodărie.

Gospodăriile cu instalații de încălzire centrală, care utilizează combustibil special sau cărbuni, nu se pot aproviziona și cu lemne de foc de cât pentru: Bucătărie cu 2000 kgr. anual, spălătorie cu 500 kgr. Baie cu 500 kgr. anual și numai dacă se utilizează lemne de foc pentru încălzire.

Pentru aprinderea caloriferelor cu cărbuni, se acordă maximum 3500 kgr. lemne de foc anual.

### APROVIZIONAREA INSTITUȚIUNILOR ȘI ÎNTEPRINDERILOR

Instituțiile și întreprinderile vor primi cartele speciale în baza declarațiilor asupra volumului încăperilor, cartele cu cari se pot aproviziona cu lemne de foc calculând necesarul lor astfel:

Pentru camerele cu un volum sub 20 mc. 1000 kgr. lemne de foc anual. Pentru fiecare 10 mc. de volum în plus peste 20 mc., se acordă un spor de 150 Kgr. lemne de foc.

Camerele de un volum mai mare de 200 mc. se vor încălzi numai cu cărbuni.

Pentru încăperile ocupate de autoritățile militare, necesarul se va stabili în conformitate cu prevederile regulamentului Serviciului Administrativ al Armatei.

Bucătăriile restaurantelor, cantinelor, spitalelor, dispensarelor, internatelor, pensiunilor etc., care funcționează cu lemne de foc se vor aproviziona cu combustibilul de lemne în cantitățile de lemne de foc stabilite de serviciul aprovizionării pe anul 1943/1944. La prezentare pentru obținerea cartelei acestea vor aduce declarația din anul trecut, prin care serviciul aprovizionării le-a fixat deja cantitatea. După consultarea și eliterarea cartelei declarația se va restitui pentru justificarea consumului din 1943/1944.

Ridicarea cartelelor speciale pentru lemne de către Instituții și întreprinderi de orice fel se va face în termen de 30 zile de la afișarea prezentei ordonanțe, în ordinea publicată prin comunicatele serviciului municipal de aprovizionare.

### PROCURAREA ȘI DISTRIBUIREA LEMNELOR DE FOC

Lemnele de foc se distribuie în cuprinsul municipiului numai pe bază de bonuri din cartelă:

a) Gospodăriile se vor aproviziona direct de la exploatarea de lemne de foc din județele: Bihor, Arad, Caraș, Timiș și Severin cu cantitățile la care au dreptul conform dispozițiilor Art. 2 din prezenta ordonanță.

De la întreprinderea sau instituția căreia îi aparține capul de gospodărie, în calitate de salariat pe baza bonurilor din cartelă.

De la depozitarii de lemne de foc la care sunt înscris;

b) Personalul armatei se poate aproviziona cu cantitățile prevăzute la Art. 2 numai pe bază de cartelă (aceleași bonuri ca și la populația civilă) de la depozitele militare sau direct de la exploatarea;

c) Gospodăriile evreiești nu se pot aproviziona decât prin înscrierea la depozitele de lemne de foc;

d) Instituțiile și întreprinderile își vor angaja lemnele de care au nevoie atât pentru consumul lor propriu cât și pentru al funcționarilor și lucrătorilor înscrisi, fie de la exploatarea din județele susmenționate.

Aceste întreprinderi vor înscrie la lemne numai capii de gospodărie angajați. Angajații cari sunt membri de gospodărie, vor putea fi înscrisi numai pe baza cartelelor capului de gospodărie căreia le aparțin.

Gospodăriile se pot aproviziona cu lemne de foc necesare consumului pe întregul an direct de la producători, în vagoane a 15 tone numai până la 1 August 1944.

Instituțiile publice vor lua cunoștință de dispozițiile art. 8 a Deciziunii No. 1549/1944 S. S. A. și vor solicita de urgență să fie aprovizionate cu lemne de foc direct de către Administrația Casei Pădurilor la preșterile stabilite prin convențiunea cu Ministerul de Finanțe.

### ÎNSCRIERILE GOSPODARIILOR, INSTITUȚIILOR ȘI ÎNTEPRINDERILOR

Înscrierile gospodăriilor atât la depozitari, cât și la întreprinderile sau instituțiile la care sunt angajați capii respectivi ai gospodăriei, se va face începând de la publicarea prezentei ordonanțe până la 25 Aprilie 1944, pe baza cartelei actuale a capului de gospodărie, pe care se va specifica cantitatea de lemne ce se cuvine gospodăriei pe anul 1944/1945 și care va fi certificată de către capul gospodăriei sau locuitorul lui pe pagina corespunzătoare.

Tot până la această dată se vor înscrie la Serviciul Aprovizionării și acele gospodării, instituții și întreprinderi cari se aprovizionează direct cu vagonul conform art. 7.

Fiecare gospodărie, întreprindere sau instituție este obligată a declara la înscriere stocurile de lemne de foc de care dispune, urmând a fi scăzute din cota anului 1944/45.

Cine nu-și calculează just cotele ce i se cuvin și se înscrie cu cantități peste drepturile cuvenite, sau se înscrie în mai multe locuri: la depozitari, la întreprinderi, la instituții, care permis de aprovizionare cu vagonul, sau nu-și declară sincer cantitățile disponibile din aprovizionarea anului 1943/44 etc., comite delictul de sabotaj sancționat potrivit dispozițiilor legii No. 282 din 1 Mai 1943 cu modificările sale ulterioare.

Depozitarii de lemne de foc, vor înscrie populația din cartierul respectiv, în limita posibilităților de finanțare și utilaj, în vederea angajării și distribuiri lemnelor de foc. Gospodăriile care nu se pot înscrie la depozitul din cartier, se vor înscrie la alte depozite din cele mai apropiate, situate în raza municipiului.

Înscrierile gospodăriilor, atât la depozitari cât și la întreprinderi sau instituții se vor face în termenul susmenționat, într-un registru, care servește atât pentru înscriere cât și pentru distribuție.

Înscrierea făcută la depozitarul respectiv sau la instituția și întreprinderea de care ține, va fi certificată pe cartelă (ultima copertă sub declarația capului de gospodărie) specificându-se: „Înscris la Depozitul, Instituția, întreprinderea sau comisia de control.

Depozitarii nu pot înscrie pentru aprovizionare, mai mult de 30 la sută gospodării evreiești din numărul total al gospodăriilor înscrise.

Depozitarii, instituțiile și întreprinderile, vor centraliza toate înscrierile pentru gospodării, într-o situație în care se va arăta următoarele: Numărul total al înscrierilor pe categorii cantitatea totală de lemne, necesară pentru satisfacerea cererilor gospodăriilor înscrise pe categoriile de la art. 2 a prezentei ordonanțe.

Situațiile astfel centralizate se vor depune de către depozitari, instituții sau întreprinderi până la 30 Aprilie 1944 la Serv. Aprovizionării al Municipiului Ora. I. Str. Lenau Nr. 6.

Odată cu prezentarea situației vor aduce și registrele de înscriere spre a fi vizate de închidere.

Distribuția lemnelor se va face numai pe baza bonurilor Nr. 12, 16, 20 și 24 Diverse (pagina 16) din cartele capilor de gospodării sau pe baza primelor patru bonuri, din cartelele speciale ale instituțiilor și întreprinderilor (în ordinea anunțată prin comunicatele Serv. de Aprovizionare Municipal).

Capii de gospodărie se vor prezenta la depozitari, instituții, întreprinderi, îndată ce au luat cunoștință că acestora le-a sosit cantități suficiente de lemne, cu cartela, precum și cu cartelele tuturor membrilor din gospodărie.

Gospodăriile, instituțiile, întreprinderile și depozitarii sunt îndemnați să se grăbească cu efectuarea aprovizionării în deosebi de la depozitari, spre a le da posibilitatea să-și reinprospăteze depozitele și să se aprovizioneze cât mai multe gospodării. Instituțiile, întreprinderile și în deosebi depozitarii cari dispun de cantități suficiente de lemne vor putea distribui lemne de pe acum pentru necesitățile gospodăriilor pe jumătate an pe bonurile 12 și 16 diverse.

Pentru a se putea accelera aprovizionarea gospodăriilor în timpul când transporturile pe C. F. R. sunt mai ușor de realizat, capii gospodăriilor cari au dreptul la cantități cari întrec 5000 kgr. precum și aceia cari au venituri suficiente sunt obligați să ridice de la depozitari cel puțin 50 la sută din cantitatea anuală până la data de 1 August 1944.

### STOOURILE DE REZERVA

Depozitarii sunt obligați a stoca în depozitele lor sau locurile designate de serviciul aprovizionării al Primăriei cantitatea totală de 500 vagoane în proporția ce se va fixa de primărie printr-o decizie aparte.

Aceste cantități de lemne cu cantitatea ce o va angaja Primăria (Comitetul de Patronaj) constituie rezerva de lemne de foc a orașului și nu se va putea distribui decât pe baza dispozițiilor speciale ale primarului.

### ZONA DE APROVIZIONARE

Instituțiile, întreprinderile particulare și depozitarii se vor aproviziona cu cantitățile necesare consumului din județele: Bihor, Arad, Caraș, Timiș și Severin până la stația de cale ferată Cârpa de pe linia Caransebeș—Orșova; din județul Hunedoara din stațiile de pe linia Caransebeș—Voislova și Arad—Brad, de la exploatarea zonei Banat—Bihor, care cuprinde regiunea situată la Nord de stația Vălișoara și la vest de stația Voislova, Holdea, Zam și Brad.

Instituțiile, întreprinderile, depozitarii și particularii cărora li s'a repartizat cota de lemne pe baza unei autorizațiuni eliberată de comandantul detașamentului de exploatare silvică Timiș-Torontal se vor prezenta la comandantul detașamentului din județul de aprovizionare spre a li-se indica exploatarea la care să-și angajeze cantitățile atribuite.

### CONTROLUL DISTRIBUIRII LEMNELOR DE FOC ÎN TIMIȘOARA

Pentru controlul și îndrumarea aprovizionării cu lemne de foc se înființează la stațiile Timișoara Domnița Elena și Timișoara Fabrică câte o comisie compusă din:

Un delegat al primăriei și un delegat al Camerei de Comerț și Industrie Timișoara, cari vor funcționa în birourile din fața rampelor. Ele vor funcționa după instrucțiunile și sub controlul serviciului de aprovizionare al primăriei. În caz de necesitate se vor delega de primărie și agenți speciali de control pe teren la Instituții întreprinderi și depozitari.

Comisiile de control au următoarele atribuțiuni:

Controlul și îndrumarea aprovizionării cu lemne de foc potrivit dispozițiilor prezentei ordonanțe.

Controlul depozitarii de lemne, a depozitelor instituțiilor, și întreprinderilor de orice fel.

Înscrierea în registre a gospodăriilor care urmează a se aproviziona direct cu vagonul.

Decuparea bonurilor din cartele pentru lemnele de foc sosite pe rampă pentru particulari instituții sau întreprinderi de orice fel și vizarea fractelor (scrierilor de trăsură) pentru descărcarea vagoanelor.

Înființarea și ține la curent următoarele registre:

a) Un registru de înscriere a gospodăriilor care se aprovizionează cu vagonul.

b) Un registru de sosire zilnic de combustibil pe rampele stațiilor.

c) Un registru de partizi a fiecărui depozitar, întreprindere sau instituție.

d) Un registru de procese verbale încheiate de membrii comisiei asupra constatărilor făcute, a confiscărilor și ordinelor executate.

Execută toate măsurile luate de către Comisariatul special al Guvernului pentru aprovizionării cu lemne, de foc și aplică instrucțiunile și dispozițiile primarului.

Casierii din stațiile C. F. R. Timișoara Domnița Elena și Timișoara Fabrică nu vor putea libera nici un fract pentru lemne de foc care se descarcă în stații sau merg pe liniile de garaj fără viza de descărcare a comisior de control. La fel și transporturile sosite cu mandate de transport pentru C. F. R.-ști. Această viză se aplică la loc vizibil pe fractele sau mandate originale înainte de a se prezenta destinatarilor la casierie.

Infracțiunile la prevederile prezentei ordonanțe se pedepsesc în conformitate cu dispozițiile Legii Nr. 282 din 1 Mai 1943.

# ZILNIC DE TOATE SI PENTRU TOȚI

— **ATENȚIUNE CITITORI.** Începând dela 8 Aprilie 1944, modificându-se programul emisiunilor posturilor germane de radio, cele mai noi știri asupra situației politice și a fronturilor, le putem avea și tipări în timp record. Astfel ziarul „Dacia” vă oferă posibilitatea unei rapide informații, publicând comunicațiile de război la orele 17 adică la două ore după comunicare, ceea ce înseamnă că suntem primul ziar local, care informează cititorii cu 48 ore mai de vreme decât ziarul din capitală. Totodată, având zilnic legătură telefonică cu Bucureștii și Berlinul, suntem în situația de a avea cele mai precise știri dela cea mai autentică sursă.

— **CETATENI,** pregătiți-vă apă din vreme pentru a avea la nevoie în caz de bombardament. Rezervați-vă apă pentru beut și pentru spălat, pentru că nu se știe când puteți rămânea fără apă în casa sau chiar în curte.

— **NOUL ADMINISTRATOR GENERAL CNR AL JUDEȚULUI TIMIȘ-TORONTAL.** D. av. Victor Irimescu, administrator general CNR al județului Botoșani, devenind disponibil în urma evacuării, se utilizează ca administrator general CNR al județului Timiș-Torontal în locul dlui subinsp. gen. Const. Grama, a cărui delegație încetează.

— **PREMIERĂ LA TEATRUL NAȚIONAL.** Marți 11 Aprilie va avea loc la Teatrul Național din Cluj-Timișoara premiera misterului „Cerurile spun” de Victor Papilian. Muzica de scenă de d. Mirocea Popa, direcția de scenă d. Ionel Otteanu.

— **ACORDAREA DREPTURILOR MEMBRILOR CASEI ASIGURĂRILOR SOCIALE.** Se atrage atențiunea patronilor și asiguraților asupra celor de mai jos. Pentru ca membrii de familie a asiguraților, să li se poată acorda drepturile prevăzute în art. 44—48 din L. A. S., asigurații trebuie să aibă în vedere următoarele: Calitatea de membru de familie al asiguraților trebuie să se constate cu ușurință cu ocazia verificării drepturilor și a prezentării la medic. În acest scop, certificatele de asigurare, la fila respectivă trebuie (sub sancțiunea decăderii dela drepturi) să fie completate cu toate datele personale și fotografiile membrilor de familie cu toate datele personale și fotografiile membrilor de familie arătați sub lit. a) f) din art. 44.

— **PREȚUL ȘI COTA per ha. DE SULFAT DE CUPRU.** Piatra vânăta și anul acesta se va distribui de către Sindicatul Viticol din Timișoara. Direcțiunea Viticulturii și Horticulturii anunță conform deciziei ministeriale 34.157 că prețul per kgr. a sulfatului s'a fixat la 250 lei. Iar cota fixată provizoriu la hectar este de 30 kgr. cu speranța de mărire aceasta fiind în funcție de importul din Germania și Belgia.

— **NOUI TARIFE LOCALE DE MĂRFURI PE C. F. R.** Direcțiunea generală cfr. a hotărât următoarele: Actualul tarif local de mărfuri partea II-a fascicola a, valabil dela 1 Aprilie 1940, precum și actualul tarif local de mărfuri partea II, fascicola e, valabil tot dela 1 Aprilie 1940, se vor abroga pe data de 1 Mai 1944 și se vor înlocui, pe același dată, cu alte două tarife locale de mărfuri, valabile cu toate modificările și introducerile făcute până la 1 Mai a. c. Exemplarele pentru public se vor pune în vânzare la birourile oficiale de voinaj e. f. r. prețul fiind 200 lei exemplarul. Prețul se fixează provizoriu la 38.000 vagonul de 10 tone. Prețul definitiv se va fixa în urmă, după cumpărarea lemnului și care se va calcula după prețul de cost la care se va adăuga prețul transportului, manipulației în depozit, cheltuielile de administrație și diverse alte cheltuieli.

— **CONCURS DE PREOT.** Consiliul eparhial ortodox român al Timișorii publică concurs din oficiu pentru completarea prin numire a parohiei vacante Checheș de clasa I. din protopiatul Recașului, cu termen de 30 zile. Cererile vor fi adresate oficiului protopopesc din Recaș.

— **TIMBRELE ASIGURĂRILOR DIN EXERCITIUL BUGETAR EXPIEAT NU MAI SUNT VALABILE.** Se atrage atenția membrilor Casei Asiguraților Sociale că timbrele din exercitiul bugetar expirat (1943/1944) ne mai fiind valabile pentru exercitiul în curs, aplicarea lor pe folie de cotizaj curente, nu dau naștere la nici un drept și nu vor fi luate în considerare. În consecință patronii și asigurații sunt rugați să nu lipească timbre actualmente în vânzare decât numai pentru completarea lipsurilor din exercitiul expirat. Sosirea noilor timbre va fi anunțată la timp.

— **IN CAZ DE BOMBARDAMENT** trebuie să aibă fiecare trasa cu medicamente și un geamantan cu alimente. Pregătiți dar din vreme toate acestea, pentru că să nu aveți de suferit.

— **AFIȘUL OPEREI ROMANE.** Iată programul Operei Române din Cluj-Timișoara până la Paști: Vineri 7 Aprilie și Luni 10 se va cânta opera „Vauva Veselă” cu aceeași distribuție cu care s'a jucat Duminică în 2 Aprilie. 9 Aprilie în matineu se va reprezenta „Liliacul” de Johann Strauss, cu dna Stella Simonetti, dna Silvia Florea-Soltischi, dna Maria Mihai, d. Tr. Nicolau, d. Ionel Tudoran, cra Maria Ioana, d. Busușco, d. Avrigeanu, d. Moarcăș, d. Iarofchi. Miercuri 12 Aprilie se va cânta „Martha” de Flotow cu distribuția cu care s'a cântat recent, însă cu d. Nița. Diducenco-Bejanaru, care își face reparația pe scena noastră după detașarea sa la Odesa.

— **ADUNAREA GENERALĂ A ASOCIAȚIEI „AMICELE TINERELOR FETE”.** Asociația „Amicele tinerelor fete”, filiala Timișoara, ține adunare generală în ziua de 8 Aprilie 1944 ora 5 după masă la sediul său din Str. Treboniu Laurean Nr. 13. Toate doamnele membre sunt rugate a participa.

— **EXAMENELE PARTICULARE IN ÎNVĂȚĂMANTUL PRIMAR.** În ziua de 7 Aprilie a. c. vor începe examenele particulare de curs primar și supraprimar din regiunea Timișoara. Examenele se vor ține la școala primară „Spiru Haret” din Timișoara I.

— **IN ATENȚIA MEMBRILOR CASEI ASIGURĂRILOR SOCIALE.** Direcțiunea Casei Asiguraților sociale arată că: dat fiind faptul că adăposturile din oficiu și jur sunt mici, patronii și asigurații sunt rugați să se prezinte la Oficiul de Asigurări numai în cazuri bine determinate, spre a se evita aglomerări și busculade cu ocazia alarmelor aeriene.

— **DISTRIBUIREA ULEIULUI.** Distribuitorii de bonul Nr. 6, câte jumătate litru 1/2 pro persoană, Comerțianții detașiști sunt rugați să preia autorizațiile de ulei și să-l ridice dela I. N. C. O. P. de urgență. Cei care nu ridică imediat vor fi ștersi depe tabloul de distribuție și vor fi dați în judecată pentru sabotaj. Decontarea dăului distribuit cu bonul Nr. 5, se va face de către comerțianți până la 10 crt.

— **MARIA CEBOTARI LA TIMIȘOARA.** Ilustra cântăreață română Maria Cebotari, care triumfă pe toate scenele străine ea și pe ecran, a fost solicitată de Direcțiunea Operei Române din Cluj-Timișoara să cânte în două spectacole. Tratatările sunt în curs.

— **NUMIRE.** Doamna Natalia Pop a fost numită în baza deciziei ministeriale nr. 56.875 la Camera Agricolă Timișoara, în gradul de cotabil fără gradații.

— **PREȚUL INSECTOFUNGICIDELOR** Direcțiunea Viticulturii și Horticulturii, a fixat următoarele prețuri pentru materiale necesare tratamentului pomilor de rod în primăvară. Sulfocalică 190 lei kgr., Adisulf 175 lei kgr.; Clejul 1125 lei kgr.; sfoara 1498 lei kgr.; Kalmocid 144 lei kgr.; ulei mineral 219 lei kgr.; Verde de Paris 548 lei kgr.; hârtie pergamentată 220 lei kgr.

— **OPINCI DE CAUCIUC.** Sindicatul Agricol din Timișoara a primit un nou stoc de opinci de caucuric pe care le ține la dispoziția agricultorilor din județ. Prețurile sunt la fel ca și al celuialt stoc.

— **200 LEI ACONT LA KGR. DE SFOARĂ DE HARTIE.** Toți agricultorii cari au scris sfoară de hârtie la Sindicatul Agricol, vor completa suma accontului până la valoarea de 200 lei per kgr. Altfel vor primi numai cantitatea care corespunde sumei depuse.

— **RAȚIONALIZAREA DISTRIBUIRII SĂPUNULUI DE MANĂ ȘI TOALETA.** Cu începere de astăzi 6 Aprilie nu se va putea distribui săpun: a) de spălat mâinile; b) de toaletă, de fabrici, engrosiști sau detașiști decât pe baza bonului Nr. 1 de săpun din cartea pag. 13 ratia 250 gr. un bon indiferent de calitate. Comerțianții angrosiști și detașiști vor declara în scris azi stocurile din aceste soiuri de săpunuri. Serviciului de Aprovizionare Municipal (I. Str. Lenau Nr. 6).

— **IN ATENȚIA ÎNVĂȚĂTORILOR EVACUAȚI.** Învățătorii evacuați care au nevoie de lămuriri, să se adreseze comisiei care funcționează în biroul școlii primare Nr. 8 din piața Dragalina cartierul Iosefin. Dna Tusi Savoia și d. Gheorghe Sofone sunt detașați la acest birou în vederea acestui scop. Iar învățătoarele și învățătorii din oraș fac de serviciu în permanență.

## Cinema THALIA

O reușită peliculă!



Un film distractiv de dragoste, muzică și cian.

## Comunicatul Cenzurei Prefecturii jud. Timiș-Torontal

Cenzura Centrală a Presei atrage atențiunea că pe viitor orice fel de corespondență pentru ziarul din Capitală urmează a fi prezentată mai întâi la Prefectura județului Serviciului Cenzurii în vederea verificării veracității faptelor semnalate.

Pentru ca ziarul din Capitală să nu suferă în ceea ce privește informarea lor, toți domnii redactori regionali sunt obligați a

prezenta corespondența de orice fel (scrisă, telegrafică, telefonică) în 2 exemplare. Serviciului Cenzurii din Palatul Prefecturii camera Nr. 209 de unde vor primi 1 exemplar verificat și iscalit de cenzorul respectiv.

Pentru a putea verifica veracitatea faptelor fără nici o întârziere, odată cu corespondența se vor da și indicațiunile necesare verificării faptelor.

## APARAREA PASIVĂ COMUNICAT

Cu ocazia atacului aerian din 3 Aprilie 1944 s'au constatat următoarele abateri:

1. — Instituțiunile și chiar particularii nu s'au refugiat în adăposturi ci și-au continuat activitatea obișnuită.
2. — Nu s'a oprit circulația pe străzi.
3. — Populația flotantă, în loc să se adăpostească, a rămas în stradă sau lângă clădiri, privind sborul avioanelor.
4. — Cei ce s'au refugiat în adăposturi, nu și-au luat valiza cu haine, acte, valori, hrană, etc.
5. Pentru ultima oară se atrage atențiunea că:

a) Fiecare instituție sau întreprindere este obligată să aibă un post de veghe și mijloace proprii de alarmare. Postul de veghe va fi așezat astfel ca să audă sirenele și să fie în stare a da imediat alarma în interiorul instituției.

b) Toate instituțiile și casele să-și verifice organizarea echipelor prevăzute prin instrucțiunile, pe care să le doteze cu cele necesare.

c) Toate clădirile să aibă șanțuri adă-

post acoperite.

Școlile sunt obligate să-și acopere șanțurile, pe cari le vor menține în bună stare și în timpul vacanței.

d) Să se scoată al doilea rând de geamuri cari să fie depozitate în loc sigur, iar la darea alarmei toate ferestrele să se deschidă.

e) Să se facă rezerve de apă, alimente și mijloace proprii de iluminat.

f) Nici o instituție, întreprindere sau persoană particulară nu are voie să folosească telefonul pe timpul alarmelor aeriene și în special nu are voie să ceară diferite informații dela Organele Apărării Pasive.

g) Fiecare cetățean este obligat să anunțe organele Apărării Pasive sau Poliția despre orice persoană suspectă sau obiect, nefiind permis a se însuși ceva.

h) Toate magazinele și Instituțiile vor avea obloane de fier sau lemn la vitrină.

i) Începând cu data de 15 Aprilie 1944 se vor face controliuri amănunțite, iar vinovații vor fi sancționați după noua Legă A. A. T. Comandantul subzonei A P Timiș-Tor. Lt. Colonel. AUREL CRISAN

## In atenția refugiaților

Refugiații care sau rătatit de rudenii și vor să comunice adresa sau să publice amănunte în legătură cu noua lor situație o pot face prin ziarul „Dacia” în mod gratuit.

SALA TEATRULUI NAȚIONAL

Sămbătă, 8 Aprilie, ora 8 seara

pentru a 2-a oară revista

## Bacalaureații Timișoarei

complectată cu tablouri noi

Bilete la Agenția Târnașia

începând de Vineri 31 Martie

1872

## MICA PUBLICITATE

În fiecare zi apare în fiecare zi. Anunțuri se primesc la Administrația ziarului în Str. Mărășești Nr. 1. Telefon Nr. 11-28.

Făcând reduceri de prețuri în vederea sezonului de primăvară vă rog vizitați SALONUL DE CROITORIE ȘI LINGERIE DE DAMĂ A D-NEI FELICIA IONESCU DIN ARAD Str. STROIESCU Nr. 5/a spre a vă convinge.

### Cereri și oferte de serviciu

Vizitați cu încredere și faceți comenzile Dvoastră la salonul de croitorie și lingerie de damă și lingerie bărbătească a doamnei FELICIA IONESCU, Arad, Str. Vasile Stroescu Nr. 5/a.

### Vânzări -- Cumpăr

CUMPAR răsboi de țesut, sbiciu de mână Adresa la ziar.

Tractor Hanomag de 38 cai putere în perfectă stare, de vânzare. Adresa: Arad, Str. T. Vladimirescu 3.

Fabrica chimică modernă cu instalațiuni, cazan stabil, clădit cameră cu mașinăriile cele mai moderne local de fabrică, birou, aprovizionată cu culori pentru fabricarea oricărui articole chimice, din motiv familiar urgent de vânzare lei 2.000.000. În cartierul vilelor casă cu 6 camere și cu tot confortul 6.560.000 lei. Casă cu 1x3 camere, tot confortul și 1x1 în centru cu 3.500.000 lei. Mică casă particulară nouă cu 3 camere cu tot confortul 1.300.000 lei. Casă particulară cu 2 camere cu grădina mare, casă nouă în Pârneaș 1.300.000 lei. Agentură văd, lui Albert Iasz, str. I. Petru No. 3. Tel. 22-24. Reg. Cam. Com. 3037, 1942.

vânzare un palton de iarnă nou de culoare albastră. Doritorii se vor adresa la na Elisabeta Gorgan Arad, Str. Moisés Ticoară Nr. 10, apart. II, între orele 1-3

### Cinema URANIA Arad

Telefon: 12-32.

Cinema de premieră Ton și proiecție ireproșabilă. Sala bine încălzită. Filmul senzațional și al aventurilor cu artiștii Maria Mercader, Massino, Sarato, Elly Parvo

in

## Omul venit de pe mare

Repr. la 3, 5, 7 și 9

### VIZITAȚI

MAGAZINUL DE ÎNCĂLȚĂMINTE

## „CLARA”

ARAD, Strada General Berthelot 6.

vis-à-vis de Teatru. — Telefon: 19-59

## SALON PHILIPS RADIO

ARAD, Bul. Regina Maria 9.

CEL MAI FRUMOS CADOU PE PAȘTI.

UN APARAT DE RADIO PHILIPS

Cinematograful filmelor grandioase **CAPITOL** Căminul Industriștilor Arad  
TELEFON 22-2

Azi

Filmul care a obținut cel mai mare succes

Rosano Brazzi, Eli Parvo

intr'un film grandios și emoționant

# RIVALII

Jurnal ONC 108.

De Paștele catolice: 7 bărbați și o fericire

### Cinema „FORUM” Arad

Telefon 20-10

Reprezentări la 3, 5, 7, 9 și 11

Repr.: la orele 3, 5, 7 și 9 fix

În fiecare zi la orele 3 matineu cu prețuri reduse

Azi!

Un compozitor îndrăgostit de o mare artistă și care nu are curajul să i-o spună, își atinge jinta datorită intervenției unui prieten, filmul strălucește de spirit și de comice situații dovedind un elan deosebit



## Ajutor industriașilor evacuați

Camera de Comerț și de Industrie din Arad, aduce la cunoștința obștească, ca industriași și meseriași din Arad s'au intrunit în zilele trecute într'o adunare plină de însuflețire și ținând cont de soarta fraților refugiați din estul țării și cari sunt destinați a fi aduși în mod vremelnic la Arad și județul Aradului, au adus în vederea ajutorării meseriașilor și muncitorilor industriali ce au sosit și continuă a sosi două hotărâri importante:

Se invită industriașii și meseriașii arădani să anunțe, fie la Oficiul Public de Plasare depe lângă Inspectoratul regional al Muncii de ce fel de lucrători industriali, calificați (a se indica exact specialitatea dorită) sau necalificați au nevoie, — aceasta în vederea plasării acestei categorii de refugiați cari vor cere ocazie de lucru și noi refugiați sunt rugați a se prezenta în acest scop la Oficiul Public de Plasare al statului (Bul. Carol No. 19). Domnii industriași sunt solicitați să angajeze un număr cât mai mare de lucrători industriali, precum și de ucenici dintre cei refugiați, chiar nesete trebuințele lor momentane, — spre a contribui astfel la alinarea suferințelor acestor cetățeni, prea loviți de urmările războiului.

Odată cu acțiunea de plasare spre

munca productivă, adunarea industriașilor din Arad a mai decis să întreprindă și o colecție de bani la care să contribuie industriașii și meseriașii arădani spre a se putea ajuta meseriașii și lucrătorii refugiați cari vor avea nevoie mai mare de sprijin material. Forma și condițiunile sau care se vor acorda ajutoarelor vor fi precizate în curând.

Colecția începută și care se va continua pe o scară cât mai întinsă, a dat până în prezent următorul rezultat încurcător:

Camera de Comerț și de Industrie din Arad Lei 100.000; Fabrica de Impletituri și Tricotaje 100.000; „Vernier” Novanu 100.000; „Bărzava” Fabrica de Vâr S. A. R. 50.000; Albu Simion Fabrica de ciorapi 50.000; Calea Ferată Arad-Podgoria 50.000; „Socoina” Soc Cooperativă 30.000; „Armatura” S.A.R. 20.000; „Tricolana” Manea 50.000; Doctor Vasile 20.000; Uzinele Tehnice Române Sângheorgheanu et Co. 20.000; „Polychrom” S.A. 30.000; Industria Textilă 500.000; Icoita Adrian Zăciu 10.000 (fr. năpă); Industria Agricolă Ardeleană 200.000 (1 vagon făină populară).

Adunarea industriașilor și meseriașilor a ales din rândul său un Comitet executiv cu denline puteri și cari să întreprindă acțiunea de ajutorare a refu-

## Farmacii de serviciu

7 APRILIE 1944

Dr. Földes Str. Eminescu 21.

Wotsch. Gara C. F. R. Telefon: 27-39.

Mumuianu. Calea Aurel Vlaicu 60, serviciul permanent.

## ȘTEFAN WEISZ

CROITOR

ARAD, Str. Eminescu Nr. 15, tel. 10-97

CROIALA EXCELENȚĂ, ȚESĂTORIE ARTISTICĂ.

MAGAZIN DE ALEITURI

## RUTTKAY și BOTYE

ARAD, Bul. Regina Maria Nr. 8.

VIZITAȚI POSTOVARIA

## J. SCHUTZ

ARAD

giaților din bransa industrială, să strângă fondurile necesare și să le distribuie celor în suferință. Administrația fondurilor se va face la Camera de Comerț, dar separat de gestiunea Camerei.

Comitetul executiv constă din D-nii: Emanuil Comșa, președintele Camerei de Comerț și de Industrie; Mihail Novanu, avocat și industriaș; Octavian Păcurar, inspector reg. al Muncii; Ing. D. Serbănescu, director General al Căilor Ferate Arad-Podgorie; Dr. Adrian Zăciu, Dir. G-ral al Industriei Agricole Arădene și Pavel Covaciu, secretar al Camerei de Comerț și Industrie.

Susnumiți domni au fost totodată îndreptățiți ca în vederea străngerii fondurilor să ia contact și personal cu domnii industriași și comercianți din localitate cărora li se adresează un apel călduros și izvorit din inimă curată românească ca să contribuie cu toții în măsură posibilităților, de preferință cu o sumă mai însemnată de bani și evitând vărsăminte parțiale, deoarece lipsurile fraților veniți dela Răsărit și cari au trebuit să plece aproape cu mâna goală în pribegie, sunt nepus de mari și de dureroase.

Băstinașii din Arad cari Vă bucurați de adăpost propriu și condiții bune de siguranță și cari Vă puteți vedea neconturbat de ocupațiunile Dvs., obișnuite nu uitați, că soarta nemiloasă ar fi putut inversa rolurile și să fiți Dvs., refugiați azi. De aceea ajutați pe frații noștri pribegi, dați mult și dați din inimă și dați din timp, că cine dă la timp dă îndoit.

Donațiile de bani (eventual în alimente sau efecte de îmbrăcăminte se pot face contra chitanță timbrată la Camera de Industrie și Comerț Arad Str. Gh. Lazar 20, telefon 14 37.

De încheiere ținem să mai remarcăm, că pe cât am aflat este pe cale a se organiza și o acțiune identică a comercianților localnici în favorul comercianților și angajaților refugiați.

La timpul vom reveni cu detalii.

**Banca de Scont S. p. A. Timișoara****CONVOCARE**

la a XXXVIII-a Adunare Generală Ordinară a Băncii de Scont S. p. A. din Timișoara, care va avea loc în ziua de 25 Aprilie 1944 orele 17, în localul Institutului din Timișoara, C. I. Str. Gh. Lazăr No. 1.

**ORDINEA DE ZI:**

1. Raportul Consiliului de Administrație pe anul de gestiune expirat, prezentarea bilanțului pe anul 1943.
2. Raportul Comitetului de Censori.
3. Descărcarea de Gestiune a Consiliului de Administrație și a Comitetului de Censori.
4. Alegerea membrilor în Consiliul de Administrație în sensul Art. 13 din statute și stabilirea jetoanelor de prezență.
5. Alegerea Comitetului de Censori în sensul Art. 21 din Statute și stabilirea onorariului lor pe anul 1944.

6. Acționarii care doresc a participa la Adunarea generală, sunt rugați ca în conformitate cu Art. 28. din Statute, să depună cel mai târziu până inclusiv la 20. Aprilie 1944. acțiunile lor la Cassieria Institutului.

Bilanțul examinat și raportul censorilor, stă la dispoziția D-lor. acționari în localul Institutului cu 8 zile înainte de adunare generală.

Dacă în ziua de 25. Aprilie 1944. nu se vor întruni acționarii în numărul cerut de dispozițiunile codului comercial nou se fixează de pe acum al doilea termen pentru Adunarea Generală pe ziua de 26. Aprilie 1944 la aceeași oră, în același local și cu aceeași ordine de zi.

Timișoara, la 14 Martie 1944.

Consiliul de Administrație.

1901

**KANDIA S. P. A.**

Fabrica de Bonboane, Ciocolată și Conserve, Timișoara

**CONVOCARE**

Dnii acționari ai firmei „Kandia” S. p. A. Fabrică de Bonboane, Ciocolată și Conserve din Timișoara, sunt invitați a lua parte la adunarea generală ordinară care se va ține în ziua de 22 Aprilie 1944 ora 12 a. m. în sala de ședințe a Băncii Timișoarei și Societate Comercială pe Acțiuni din Timișoara I, Piața I. C. Brătianu Nr. 4.

**Ordine de zi:**

1. Deschiderea și constituirea adunării generale ordinare.
2. Raportul consiliului de administrație, prezentarea bilanțului și contului de profit și pierdere și raportul consiliului de censori.
3. Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierdere și distribuirea beneficiului net.
4. Descărcarea consiliului de administrație.
5. Alegerea consiliului de administrație.
6. Alegerea consiliului de censori.
7. Eventuale propuneri.

În vederea participării la adunarea generală, acționarii sunt obligați a depune acțiunile și procurile cu cel puțin cinci zile înainte de ziua fixată pentru ținerea adunării la caseria Băncii Timișoarei și Societate Comercială pe Acțiuni din Timișoara.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1943.

**ACTIV:** Disponibil: Cassa 1,435.600.—; Cee 1,675.589.—; Total 3,111.189; Clădiri și instalațiuni. Hârtii de valoare: Cambil 400.000.—; Efecte 800.—; Acțiuni 2,589.180.—; Total 2,989.980.—; Debitori: 25,948.673.—; Diferite Garanții: Garație Butoaie Dornești 145.000.—; Garație Butoaje Amylon Sibiu 47.700.—; Total: 192.700.—; Marfă aflată în inventar 35.748.—; În total: 30,545.589.—; **PASIV:** Capital social 10,000.000.—; Fond de rezervă statutar 2,023.300.—; Fond de rezervă special 1,259.515.—; Fond Amort. pentru căd. și instalațiuni. Lei 10,669.688.—; Fond amort. 1943 Lei 2,652.312.—; Total 13,322.000.—; Fond. amort. pentru creanțe dubioase 747.062.—; Fond muncitorilor 23.576.—; Total: 17,375.453.—; Dif. creditori: Remunerație nedistribuită pe anul 1943: 235.583.—; Dividende 1941: neridicate: 18.640.—; Dividende 1942 neridicate: 188.662.—; Total: 442.885.—; Beneficiul reportat anul 1942: 821.075.—; Beneficiul anului 1943: 4,626.138.—; Total 5,447.213.—; În total 90,545.589.—

1902

**MULTUMIRE**

Pe această cale aducem mulțumiri celor cari cu ocazia înmormântării neuitatei noastre

**Matilda Hilda Vlădescu născută Petz**

au adus cununii și flori, cât și acelor cari au însoțit pe defuncta în ultimul ei drum, încercând în acest fel să ne mângâie și să ne ușureze durerea.

Timișoara, 3 Aprilie 1944.  
INDURERATA FAMILIE

1903

**Specialități**

de vinuri și țuică găsiți la  
**„PIVNIȚELE PROMONTOR”**  
Propr. ONEȘAN IOACHIM

Inreg. Of. Reg. Com. 18/11616/1943.

Vânzare cu ridicata

Timișoara III, Str. Iosif Gal 5. — Telefon 13-72 1859

**Cărășeni și orăvițeni!**

Vizitați singura Librărie și tipografie românească din valea Cărașului, asortată cu toate articolele și rechizitele de școală și birou.

**LIBRĂRIA ROMÂNEASCĂ**

prop. LUCIA TUNEA

**ORAVIȚA**

Inreg. Cam. de Comerț Nr. 1971/938.

Telefon: 256. 1896

C  
O  
R  
S  
O  
  
V  
I  
N  
E  
R  
I  
7, Aprilie  
  
P  
R  
E  
M  
I  
E  
R  
A

**Cinema Apollo**

Premieră pe Tară!  
Un film grandios!  
Azi și în fiecare zi filmul suedez

**Femei deschideți ochii...!**

cel mai mare triumf al producției suedeze  
VIVECA LINDFORS  
ARNOLD SJOSTRAND  
STEN LINDGREN

1894

# ULTIMA ORA

## In Basarabia și Bucovina trupele româno-germane au trecut la atac cu succes Orașul Ploești atacat de avioane anglo-americane. -- Violente lupte aeriene deasupra Albaniei, Bulgariei și României

### Situația fronturilor

BERLIN, 6. (Rador.) — DNB comunică:

Cercurile militare din Berlin comunică că situația generală în sectorul de Sud al frontului de răsărit tinde spre o stabilizare generală și serioasă. Se recunoaște că sovieticii încă își dau cea mai mare silință să continue ofensiva lor, continuând cu presiunea lor în centrele de gravitate de până acum și contra liniilor de baraj ale trupelor aliate. În același timp însă, s-a constatat la Berlin că contraatacurile sistematice și contra măsurilor luate de Comandamentul german, arată și ele rezultatul așteptat. Noile trupe germane și cele înglobate de Comandamentul armatei române, au respins înamicul în toate sectoarele. La Berlin domină convingerea că toate aceste măsuri vor avea repercusiuni de mare însemnătate asupra dezvoltării întregului front al aripii din Sud al frontului de răsărit. Se exprimă convingerea că pașii spre o consolidare generală a situației din Sud. În același timp cercurile competente din Berlin observă că noile trupe aruncate în luptă nu sunt aduse de la Vest, ci au fost scoase din alte rezerve astfel că pregătirile făcute pentru o eventuală invazie la Vest, au fost nici de cum modificate nici activul de acolo nu a fost micșorat.

Despre amănuntele evenimentelor frontului de răsărit se comunică la Berlin următoarele:

Sfârșitul inamicului în sectorul de Sud nu au dat nici un rezultat. Numeroase asalturi inamice cu caracter local au fost respinse în lupte care au fost în unele locuri aprige.

La Est de Prut rușii au fost respinși spre Batți.

Deasemenea au fost respinse atacuri sovietice la Nord de Iași, unde trupele noastre au înregistrat succese. În regiunea Cernăuți o unitate germană a reușit să-și găsească drumul spre grosul frontului german.

Garnizoana Tarnopol continuă să reziste și orașul să afle și mai departe în mâinile noastre. La Sud și la Vest de B. Odj, unitățile germane au primit întăriri și au reușit să recucerească mai multe localități. Garnizoana eroică din Kovel, a respins deasemenea toate atacurile sovietice și a luptat deasemenea contra unei superiorități inamice amovabile zdrobitoare.

La nord de Pskow, sovieticii au aruncat noi forțe pe semne toate rezervele lor în lupte fără de a ajunge la un rezultat. Toate atacurile lor sau prăbușit în focul de baraj al artileriei germane. Despre situația pe frontul de răsărit se poate spune în general că în ziua de ieri a fost semnalată o schimbare de importanță.

Cu toate acestea se spune la Berlin că văd în vedere experiențele făcute până în prezent trebuie să așteptăm sfârșitul noui ale sovieticilor care nu crată oameni și vor continua să arunce în foc ultimele rezerve ale lor.

### În Italia vie activitate de recunoaștere

BERLIN, 6. (Rador) DNB anunță: Despre luptele din Italia se anunță că acolo erii a fost semnalată numai o activitate vie de recunoaștere și de patrulare.

BUCUREȘTI, 6. (Rador) DESPRE SITUAȚIA GENERALĂ A FRONTULUI DE RĂSĂRIT SE DAU URMĂTOARELE DETALII:

PE LITORALUL MĂRII NEGRE ȘI ÎN CRIMEA NICI O ACTIVITATE DEMNĂ DE SEMNALAT. LA NORD DE IAȘI, TRUPELE ROMÂNE AU PORNIT LA CONTRAATAC ȘI FAC UN PROGRES BUN, CU TOATĂ REZISTENȚA DĂRZĂ A INAMICULUI A FOST RECUCERITĂ O POZIȚIE BINE APĂRATĂ A INAMICULUI ȘI ELIBERATE MAI MULTE LOCALITĂȚI CARE AU FOST OCUPATE DE INAMIC. LA NORD DE CERNĂUȚI ATACUL OFENSIV AL TRUPELOR GERMANE E DE ASEMENEA INCUNUNAT DE SUCCES. AICI TRUPELE GERMANE AU REUȘIT SĂ RESPINGĂ INFILTRAȚIUNI SOVIETICE ÎN NORDUL BUCOVINEI ȘI MOLDOVEI ÎN ZIUA DE 5 APRILIE, NUMEROASE AVIOANE ANGLO-AMERICANE AU ATACAT ÎN VALURI SUCCESIVE ORAȘUL PLOEȘTI CAUZATE PAGUBE MATERIALE CONSIDERABILE ȘI VICTIME OMENESTI. AVIAȚIA DE VÂNĂTOARE ROMÂNĂ-GERMANĂ ȘI APĂRAREA ANTIAERIANĂ A REUȘIT SĂ DOBOARE MAI MULTE AVIOANE.

### Violente lupte aeriene deasupra Albaniei, Bulgariei și României

BUCUREȘTI, 6. S. P. P. transmite: Din Berlin se anunță că în cursul după amiezii de ieri, au avut loc violente lupte aeriene deasupra Albaniei, Bulgariei și României, între formațiile de bombardament nordamericane și avioanele de vânătoare române, germane și bulgare. În

că dela începutul incursiunii, avioanele nordamericane au fost întâmpinate de vânătorii români, și bulgari la cari, în momentul trecerii frontierei în România, s-au alăturat și avioanele de vânătoare germane. S'a primit știrea că mai multe avioane au fost doborâte.

### Batalioane de vânători de munte citate pe națiune pentru eroismul lor

BUCUREȘTI, 6. (Rador). Dl. Mareșal al României și Conducătorul Statului român a semnat un ordin de zi Nr. 55 din 4 Aprilie în care aduce elogiul batalioanelor 15—16—23—24 vânători de munte cari împreună cu unități germane sau distins cu glorie în grelele lupte din Crimeea și au susținut pozițiunile lor cu toată

superioritate numerică a inamicului pornind la atacuri și contraatacuri. Aceste batalioane suscitute au realizat fapte de arme cari formează o pagină de glorie în cartea de aur a ostirii române. Pentru aceste bravuri batalioanele de mai sus sunt citate pe națiune.

Semnat de Mareșalul României Conducătorul Statului Ion Antonescu.

### Un avion din serviciul legăturii cu Irlanda a aterizat forțat la Lisabona

BUCUREȘTI 6. S. P. P. transmite: Din Lisabona se anunță că hidroplanul american din serviciul legăturii cu Irlanda,

având la bord douăsprezece pasageri, a aterizat forțat la Lisabona, din cauza timpului rău.

### Peste un milion kg. bombe au fost aruncate asupra Budapestei

BUCUREȘTI, 6. S. P. P. transmite: POTRIVIT UNEI INFORMAȚII DIN ALGER, ÎN ATACUL AERIAN ÎMPOTRIVA BUDAPESTEI, AU FOST

ARUNCATE PESTE UN MILION KILOGRAME DE BOMBE INCENDIARE ȘI EXPLOZIBILE.

### Kovel face din nou parte din frontul defensiv german

BERLIN, 6. (Rador) DNB comunică: În complectarea comunicatului de ieri se face cunoscut că contraatacurile germane

pe pornite ieri la nord și vest dela Kovel, au dus la restabilirea legăturii între garnizoana eroică a orașului și a fronta-

## Garnizoana dela Kovel a fost despresurată La Ploești inamicul a pierdut 53 avioane

BERLIN, 6. — Dela Cartierul general al Führerului, înaltul comandament al forțelor armate comunică:

La Kerci și la capul de pod Sivaș au fost zădărnice atacuri inamice sau au fost zdrobite prin focul concentric al artileriei.

La este de Nistrul inferior trupele germane s'au desprins de inamic după prevederi. Ele au respins aici precum și între Nistru și Prut atacurile sovietice. Grupa de luptă germană, care luptă în regiunea Cernăuți la nord de Nistru, a câștigat teren prin atac cu toată rezistența îndârjită a inamicului și a zădărnicit atacurile violente ale sovieticilor.

În sectorul Stanislau—Tarnopol precum și în regiunea dela sud de Brodi au fost zdrobite forțe sovietice în urma atacurilor germane. Contraatacurile inamicului au eșuat. Garnizoana dela Tarnopol se menține împotriva repetatelor

atacuri sprijinite de artilerie și aviație de bătălie ale bolșevicilor.

Garnizoana orașului Kovel încercută dela 17 Martie, des sub comanda SS-Gruppenführerului și generalului formațiunilor SS Gille a rezistat asaltului forțelor covârșitoare ale inamicului.

Unitățile armatei și a formațiunilor S. S. de sub comanda generalului Weil și sub comanda generalilor din infanterie Hossbach și Mattenkolt au rupt inelul inamic dela Kovel după atacuri crâncene prin mlăstinele Pripetului cari au durat zile întregi învingând greutatea teren neobisnuite și au despresurat pe camarazii lor.

Formațiuni ale aviației printre cari și avioane de transport au aprovisionat fără a tine seama de focul defensiv al inamicului pe apărătorii orașului, dând

lui german astfel că Kovel face din nou parte integrantă din frontul defensiv german în acest sector.

### Pierderile de cărbuni în Anglia

Berlin, 6. (Rador). — Reuter anunță din Amsterdam, că greva în minele de cărbun din Anglia, care durează deja de 15 zile înseamnă până în prezent o pierdere de un milion 250 mii de tone cărbuni, ceea ce va avea un efect important asupra producției de armament al Angliei.

### România

STAȚIUNEA SEISMICĂ  
Timișoara IV., Spl. Tudor Vladimirescu.  
Facultatea de Agronomie a șc. Politehnice

### Buletin Seismic

La Stațiunea Seismică din Timișoara s'a înregistrat Miercuri, 5 Aprilie 1944, începând dela 6 ore 43 minute, un puternic cutremur de pământ cu distanța epicentrală probabilă de 1300 km. Durata înregistrării a fost de jumătate de oră.

După două ore s'a înregistrat un al doilea cutremur, slab și replică a celui dintâiu.

Timișoara, 5 Aprilie 1944.

Conducătorul Stațiunii Seismice:  
Prof. I. CUREA

### Modificarea legii pentru apărarea pasivă

(Urmare din pag. 3)

lui Războiului care vor pune la dispoziție și mijloacele de transport necesare și vor înștiința Ministerul Justiției, pentru a putea pune la dispozițiune magistrații necesari.

### CAPITOLUL VIII Dispozițiuni finale

ART. 78. — Orice dispozițiuni din legi, regulamente și ordonanțe, contrare legii de față, sunt și rămân abrogate.

ART. 79. — În timp de război, Comandamentele Militare, cu aprobarea Ministerului de Război, vor putea da ordonanțe pentru aplicarea măsurilor de apărare pasivă, edictând faptele și pedepsele în conformitate cu dispozițiunile art. 486 din codul justiției militare.

Dat în București la 29 Martie 1944,  
ss Anonescu

Mareșal al României și  
Conducătorul Statului.

Ministru de Război,  
General de Corp de Armată,

ss. Constantin Pantazi

ss. Ion C. Marinescu

Ministrul Justiției,

ocazie prin aceasta la menținerea orașului.

La sud-est de Ostrov și la sud de Pleskau trupele germane și-au menținut pozițiile împotriva încercărilor de străpungere continue ale bolșevicilor și au nimicit 48 tancuri inamice. Repetațele poziții de pregătire ale inamicului au fost zdrobite de bateriile de artilerie și aruncătoarele de grenade.

În intervalul de timp dela 3—5 Aprilie sovieticii au pierdut în lupte aeriene și prin artileria antiaeriană 117 aparate.

În Italia, cu ocazia unei vii activități de șoc au fost luați prizonieri.

Cu prilejul unui atac de zi a bombardierelor nordamericane în regiunea Ploesti, forțele de apărare aeriană germane și române au doborât 53 aparate inamice cu patru motoare. În urma acestui fapt cel puțin o treime din formațiunea atacătoare au fost nimicite.